

Raha saab säästa ka kodus

Keerulistel aegadel tuleb mõelda säästunippidele, mis aitavad kerge vaevaga raha kokku hoida.

Vesi ja soojus

- Katlad ja veeboilerid tuleb paigutada sooja ruumi ning soojustada villaga – nii hoiab küttekeha end ise kauem soojana.
- Päevaajaks ärge jätke kardinaid akende ette. Laske päikesevalgusel tuba soojendada. Suurema valgushulga saamiseks tuleb hoida aknad puhvana.
- Lühiajaline tugev tuulutus on tõhusam kui pikaajaline, sest see ei jahuta seinu ja põrandat, vaid ainult õhku.
- Korralikult soojustatud puitpõrand hoiab paremini sooja kui laminaat- või plaaditud põrand.
- Asetage tualetipaaki telliskivi või veega täidetud liitrine pudel – see hoiab iga vee pealetõmbamisega kokku liitri vett.
- Tilkuv kraan kulutab kuni 100 liitrit vett ööpäevas, nirisev kraan aga kuni 600 liitrit. Kaaluge vanade segistite või torude asendamist uutega.
- Tihendage aknad-ukseed ning kindlasti soojustage oma maja soojaveetorud. See aitab vähendada nii suvist leitsakut kui ka talvist soojakadu.

Kodumasinad

- Akulaadid jätkavad seinakontakti jäädes voolu tarbimist, seetõttu võtke need pärast mobiiltelefoni, arvuti või akupatareide laadimist seinast välja.
- Teler, CD- ja DVD-mängija ei pea olema ooterežiimil, kui neid ei kasutata. Need võtavad siiski elektrit. Vanem kodutehnika võib ooterežiimil tarbida kuni 25% töötamisaekest energiast.
- Ostmisel eelistage energiasäästlikuna sertifitseeritud koduelektronikat.

- Kasutage patareide asemel laadijaga akusid, mida on võimalik taaslaadida paarsada kuni 1000 korda. Külma ei saa patareid töötada täisvõimsusel – laske neil soojeneda.
- Enamik moodsaid fööne kasutavad elektrit vahemikus 1700–2000 vatti. Lülitades fööni nõrgemale režiimile, hoiate kokku ka elektri arvelt – need paar lisaminutit hommikul on seda väärt.
- Paigutage külmik jahedasse ja hästi ventileeritud kohta ning hoidke selle tagumine pool tolmust puhas. Nii töötab see väiksema energiakuluga. Avage külmiku ust nii harva kui võimalik ja sulgege see võimalikult ruttu. Puhastage ning sulatage külmkappi regulaarselt – mida rohkem see jäätab, seda enam kulub elektrit. Ärge pange külmikusse kunagi kuumi asju – laske neil enne toas või õues maha jahtuda.

Köögis

- Toidu valmistamisel asetage potile kaas peale. Nii väheneb energiakasutus kuni neli korda ning toit valmib kiiremini.
- Keeva vett nõudva söögi valmistamisel keetke vett kiirkeedukannus, kuna see säästab elektripliidiga võrreldes energiat poole võrra.
- Köögivilju keetes hakkige need peenemaks, siis valmib toit kiiremini ning võtab vähem energiat.
- Pole mõtet nõusid enne nõudepesumasinasse panekut loputada – kraapige toidujäägid prügikasti.
- Kasutades elektripliidil tasapinnalise põhjaga kastrulit, säästate elektrit kuni kolm korda, võrreldes ümarapõhjalisega. Kui hoiate pliidi keeduplaadid, praeahju ja keedunõud puhtana, ei sega nende külge kleepuv mustus soojusülekanne.
- Kui toit hakkab keema, vähendage keeduplaadi võimsust. Lülitage pliit välja paar minutit enne söögi lõplik-

ku valmimist. Plaat on veel piisavalt kuum, et toit päris valmis saaks.

- Lülitage kohvimasin kohe pärast kasutamist välja. Kasutage kohvi soojana hoidmiseks termost – selles säilivad paremini ka joogi maitseomadused.

Pesu ja koristamine

- Pesupesemisel asendage pool masinatäie jaoks vajaminevast pesupulbrist soodaga. Sooda on odavam ja sisaldab vähem kemikaale kui pesupulber. Kui kahtlete, kas sel juhul jääb pesule juurde harjumuspärane hea lõhn, valage pesumasina loputussahhliise detsiliitri jagu vett 10 tilga lavendliõliga.
- Väikesi pesukoguseid peske käsitsi. Sellega hoiate kokku vett ja elektrit. Kui aga panete masinasse siiski vähem pesu, ärge unustage vähendamast pesupulbri kogust.
- Vee kuumutamisele läheb 90% pesumasina kulutatavast energiast. See, mida madalam temperatuur, seda rohkem energiat hoiate kokku. Tänapäevased pesupulbrid pesevad juba 40 kraadi juures ka määrdunud pesu põhjalikult puhtaks.
- Ühest osast äädikhapest ja ühest osast soojast veest saate väga hea aknapesuvahendi, kulutamata raha kallitele keemiarikastele puhastajatele. Enamik koduseid pindu saab puhtaks söögisooda või äädikaga. Näiteks aitab sooda vaipade, lauahõbeda, teetasside, mikrolaineahju ja valamute puhastamisel ning tahmajälgede eemaldamisel, on abiline nõudepesus. Äädikast on abi vaipade ja higiste riiete puhastamisel. Ka dušiootsiku saab lubjast puhtaks äädikalahuses leotamisega.

GERLI RAMLER

Allikad: C. Strutt, "Loodussõbralik majapidamine", *Energiasäästu portaal, Internet, Eesti Rohelise Liikumise veebiportaal, Bioneer.*

ÖKOMESS

E L U K V A L I T E E T 2 0 0 9

27.-29. november
Tartu Näitused messikeskuses

Reedel, 27 novembril kell 11.00 - 18.00
Laupäeval, 28 novembril kell 10.00 - 18.00
Pühapäeval, 29 novembril kell 10.00 - 16.00

www.tartunaitused.ee/okomess

